

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 26 september 2023
Ons kenmerk 39/5.3/2023001264
Behandeld door thema Cultuur, Maatschappij en Vrijtijdseconomie
Onderwerp: Totstandkoming cultuurnota 2025-2028
Status: Verzoek om wensen en bedenkingen

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij vragen wij u om wensen en bedenkingen te uiten ten behoeve van de totstandkoming van het nieuwe cultuurbeleid voor de periode 2025-2028. Eind 2024 loopt de huidige cultuurnota 'Cultuur om te delen 2021-2024' af. Cultuur en erfgoed zijn een kerntaak van de provincie. Taken die de provincie Drenthe al tientallen jaren met verve heeft uitgevoerd, veelal in vruchtbare verbinding met ruimtelijke, sociale en economische ontwikkelingen. Wij gaan daarom starten met het proces om tot een nieuwe cultuurnota te komen.

In de bijgevoegde startnotitie nemen wij u mee in de beoogde processtappen, onze rol, participatiemomenten, de belangrijke uitgangspunten en ontwikkelingen rondom de nieuwe provinciale cultuurnota voor de periode 2025-2028. In aanvulling daarop hebben wij een aantal vragen voor u.

- Stemt u in met de genoemde uitgangspunten voor het nieuwe cultuurbeleid?
- Hoe kijkt u naar onze rol ten opzichte van de Drentse gemeenten als het gaat om cultuur?
- Hoe kijkt u naar de genoemde ontwikkelingen?
- Hebt u nog aanvullingen op de genoemde uitgangspunten en/of het proces?

Zowel voor uw Staten als voor ons is de startnotitie een nieuw instrument. In afstemming met de griffie is afgesproken om alvast te werken volgens deze werkwijze. Hiermee hopen wij u in een vroegtijdig stadium mee te kunnen nemen in nieuwe beleidsontwikkelingen en u de gelegenheid te geven om vooraf kaders mee te geven.

Wij zien uit naar de inhoudelijke bespreking, die voor ons mogelijk ook waardevolle inbreng zal opleveren voor de verdere uitwerking van de cultuurnota.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Startnotitie Cultuurnota 2025-2028

Startnotitie Cultuurnota 2025-2028

Cultuur en erfgoed zijn belangrijke kerntaken van de provincie. Ze vertellen het verhaal over ons verleden, het heden en de toekomst. Cultuur en erfgoed dragen bij aan de creativiteit, identiteit, verbinding, verbeelding en ontwikkeling van onze inwoners. Ze zijn van belang voor hun bijdrage aan de brede welvaart, maatschappelijke opgaven, de Drentse economie, de kwaliteit van onze ruimte en de aantrekkingskracht van onze leefomgeving.

In onze vierjaarlijkse cultuurnota's beschrijven we onze ambities en doelen, wat we moeten doen, waar we zelf voor kiezen, onze financiële inzet en het subsidie instrumentarium. Onze huidige cultuurnota '[Cultuur om te delen 2021-2024](#)' loopt op 31 december 2024 af. We starten daarom met het proces om tot een nieuwe cultuurnota te komen. Dit biedt ruimte voor nieuwe keuzes en accenten.

De rol en taken van de provincie

De provincie is de belangrijkste drager van cultuur in Drenthe. Vanuit de cultuurnota investeren we jaarlijks zo'n € 18.5 miljoen per jaar. Hiervan gaat € 15.4 miljoen naar instellingen. In de periode 2016-2023 is er ook vanuit de investeringsagenda incidenteel geïnvesteerd in grote ontwikkelingen, zoals de verbouwing van het Hunebedcentrum en de vernieuwing van het Veenpark.

De provincie is een belangrijke financier omdat Het Rijk nauwelijks investeert in cultuur in Drenthe. Daarnaast hebben we geen grote steden, zoals in de Randstad, die de financiering van de culturele sector voor haar rekening nemen. Wij ondersteunen daarom de culturele sector in de volle breedte. Dit doen wij vanuit verschillende rollen: faciliteren, adviseren, kennisdeling, ontwikkelen, kaders stellen en lobby.

In ons beleid maken we onderscheid tussen enerzijds wettelijke taken en taken op basis van bestuurlijke afspraken en anderzijds autonoom beleid. Wettelijke taken en taken op grond van bestuurlijke afspraken kennen we binnen meerdere domeinen; zorg voor historische provinciearchieven, steunpunten monumentenzorg, archeologie, restauratie van rijksmonumenten, Werelderfgoed, ondersteuning bibliotheken, streektaal en cultuureducatie en -participatie. Autonoom beleid voeren wij op de terreinen museumbeleid, podiumkunsten, beeldende kunst, evenementen, festivals en zorg voor ons erfgoed (waaronder monumentenzorg, archeologie en cultuurhistorie).

Uitgangspunten nieuw cultuurbeleid

Wij zijn tevreden met de behaalde resultaten van het huidige beleid en de extra aandacht voor brede toegankelijkheid en samenwerking. Het provinciale cultuurbeleid wordt zowel intern als extern goed gewaardeerd, blijkt uit het rapport van Berenschot. De volgende uitgangspunten willen we als basis gebruiken voor de nieuwe cultuurnota:

- Ons voornemen is om het beleid te continueren met ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en accenten. We streven naar een breed gedragen nota met een uitgesproken ambitie en een Drents karakter. We willen een divers en laagdrempelig cultuuraanbod voor een breed publiek. Iedereen moet kunnen meedoen en kunnen genieten van cultuur.
- De accenten uit het coalitieakkoord '[Samen bouwen we Drenthe! 2023-2027](#)' vormen de basis voor de nieuwe cultuurnota. Hierbij gaat o.a. om het om de verbinding tussen cultuur, erfgoed en natuur, verbeteren toegankelijkheid, de doelgroep jeugd, steun voor onze grotere (steun)instellingen (musea van provinciaal belang, Huus van de Taol, Biblionet en K&C), verantwoordelijkheden nakomen voor de Koloniën van Weldadigheid en het koesteren van ons immaterieel erfgoed (streektaal, paasvuren en carbidschieten). Ook streven we naar een evenredige bijdrage van het Rijk.

- De aanbevelingen uit de '[Verkenning cultuurbeleid provincie Drenthe richting 2025-2028](#)' van Berenschot bieden belangrijke input voor de nieuwe cultuurnota. In het rapport wordt o.a. geadviseerd om de Drentse basisinfrastructuur te definiëren en daarnaast ruimte te bieden aan nieuwe initiatieven en Drentse 'parels'. De samenwerking met gemeente kan effectiever door samen doelen (o.a. makersklimaat, amateurkunst en fair pay) af te spreken en cofinanciering te vragen. De 'Verhalen van Drenthe' kunnen een rode draad vormen voor nieuw beleid. Berenschot stelt voor om subsidies gericht in te zetten en meer budget toe te kennen aan minder initiatieven. Tenslotte ziet Berenschot dat er weinig betrokkenheid is van het Rijk bij cultuur in Drenthe. Er liggen kansen voor meer landelijke financiering voor Drentse instellingen.
- Voor de nieuwe cultuurnota kijken we naar logische verbindingen met andere beleidsterreinen, zoals de Sociale Agenda, natuur, ruimte en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen

Er zijn een aantal grote ontwikkelingen in het culturele veld die van invloed zullen zijn op ons beleid. Dit gaat om de volgende zaken:

- De kosten zijn de afgelopen jaren flink gestegen met zo'n vijftien procent. Dit gaat om energiekosten, loonkosten en kosten voor materiaal. Culturele instellingen, die grotendeels afhankelijk zijn van subsidies, merken hier de gevolgen al van voor hun begroting voor 2024. Dit vraagt om keuzes, want de huidige inzet zal niet meer mogelijk zijn op basis van het huidige budget.
- De [Fair Practice Code](#) wordt landelijk als uitgangspunt gebruikt, waaronder de eerlijke betaling van kunstenaars en werkbenden in de culturele sector. Dit wordt landelijk Fair Pay genoemd. De invoering van Fair Pay heeft gevolgen voor instellingen die landelijk geld willen aanvragen en er zal ook naar ons worden gekeken over onze rol in het faciliteren van instellingen om Fair Pay mogelijk te maken.

Proces totstandkoming cultuurnota 2025-2028

De nieuwe cultuurnota zal voor de zomer van 2024 door uw Staten vastgesteld worden. Instellingen hebben vervolgens de gelegenheid om plannen te maken en in te dienen. Per 1 januari 2025 zal de nieuwe cultuurnota ingaan. In het proces bieden we op verschillende momenten ruimte aan uw Staten en aan stakeholders om input te leveren. De belangrijkste momenten in het proces zijn als volgt:

- Startnotitie in Statencommissie (november 2023)
- Inspraakperiode ontwerp cultuurnota (februari-maart 2024)
- Ontwerp cultuurnota in Statencommissie (maart 2024)
- Definitieve cultuurnota in Statencommissie (juni 2024)
- Vaststellen definitieve cultuurnota door uw Staten (juli 2024)

Participatie

In de voorbereiding van de cultuurnota nemen wij de input mee van onze erfgoedorganisaties, het culturele veld, de Provinciale Adviescommissie Cultuur, de Drentse gemeenten, Noordelijke partners, het Rijk en andere stakeholders. Voorbeelden zijn de publicatie 'Groeten aan de Buren' van de Drentse cultuurmakers en de ingezonden brieven van andere stakeholders. Naast onze reguliere contacten en overleggen gaan we in het najaar 2024 bijeenkomsten beleggen met gemeenten, met landelijke partners en met het Drentse culturele veld.